

Република Србија
**КОМИСИЈА ЗА ЗАШТИТУ
КОНКУРЕНЦИЈЕ**

Број: 4/0-03-393/2015-7
Датум: 01.07.2015. године
Београд

Савет Комисије за заштиту конкуренције на основу члана 22. став 2. Закона о заштити конкуренције („Службени гласник РС“, бр. 51/09 и 95/13), члана 192. Закона о општем управном поступку („Службени лист СРЈ“, бр. 33/97, 31/01 и „Службени гласник РС“ бр. 30/2010) и члана 2. став 1. тачка 2. Тарифника о висини накнада за послове из надлежности Комисије за заштиту конкуренције („Службени гласник РС“, бр. 49/2011), решавајући по захтеву Акционарског друштва „Philip Morris Operations a.d.“, са регистрованим седиштем на адреси ул. 12. Фебруар 74, Ниш и Предузећа за спољну и унутрашњу трговину и услуге „Nelt Co. d.o.o.“, са регистрованим седиштем на адреси ул. Маршала Тита 206, Добановци, а преко пуномоћника, [...] из адвокатске канцеларије [...] из Београда, ул. [...], за појединачно изузеће рестриктивног споразума од забране, на 29. седници одржаној дана 01.07.2015. године, доноси

РЕШЕЊЕ¹

I ИЗУЗИМА СЕ ОД ЗАБРАНЕ рестриктивни споразум - Уговор о дистрибуцији са свим припадајућим прилозима, који су 07.05.2015. године закључили Акционарско друштво „Philip Morris Operations a.d.“, са регистрованим седиштем на адреси ул. 12. Фебруар 74, Ниш, као добављач и Предузеће за спољну и унутрашњу трговину и услуге „Nelt Co. d.o.o.“, са регистрованим седиштем на адреси ул. Маршала Тита 206, Добановци, као дистрибутер, заведен под бројем 224/15 од 07.05.2015. године код „Philip Morris Operations a.d.“ и под бројем 256 од 05.05.2015. године код „Nelt Co. d.o.o.“.

II ОДРЕЂУЈЕ СЕ ПЕРИОД појединачног изузећа од забране рестриктивног споразума из става I диспозитива овог Решења у трајању од 5 (пет) година од дана закључења Уговора, односно до 07.05.2020. године.

III УТВРЂУЈЕ СЕ ОБАВЕЗА и НАЛАЖЕ СЕ подносиоцима захтева да на име накнаде за издавање овог решења уплате износ од 1.200,00 евра у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије важећем на дан уплате, на рачун Комисије за заштиту конкуренције бр. 840-000000880668-16 отворен код Управе за трезор, са позивом на број 4/0-03-393/2015, у року од седам дана од дана пријема овог решења.

---

¹ Акт садржи заштићене податке. Заштићени подаци приказани су ознаком [...] или у распону који Комисија сматра одговарајућим начином заштите

Образложење

Комисији за заштиту конкуренције (у даљем тексту Комисија) дана 11.05.2015. године достављен је захтев за појединачно изузеће од забране Уговора о дистрибуцији, са припадајућим прилозима (у даљем тексту: Уговор), закљученог дана 07.05.2015. године, између Акционарског друштва „Philip Morris Operations a.d.“, са регистрованим седиштем на адреси ул. 12. Фебруар 74, Ниш (у даљем тексту: РМОР), као произвођача-добављача и Предузећа за спољну и унутрашњу трговину и услуге „Nelt Co. d.o.o.“, са регистрованим седиштем на адреси ул. Маршала Тита 206, Добановци (у даљем тексту: Нелт), као дистрибутера, заједно у даљем тексту означени као: подносиоци захтева, а преко заједничког пуномоћника, Вељка Смиљанића из адвокатске канцеларије Карановић и Николић из Београда, ул. Ресавска 23.

Предметни Уговор, закључен је у циљу именовања друштва Нелт за ексклузивног дистрибутера производа, који, на дан ступања на снагу Уговора, чине [...] у пласману на тржишту Републике Србије, а који, по својој природи и према одредбама о ексклузивној дистрибуцији, ексклузивној набавци и забрани конкурисања у дистрибуцији, представља рестриктивни споразум.

Подносиоци захтева затражили су појединачно изузеће Уговора од забране на период од 5 година од дана његовог ступања на снагу.

Странке у поступку:

1. Акционарско друштво „Philip Morris Operations a.d.“, са регистрованим седиштем на адреси ул. 12. Фебруар 74, Ниш

Друштво РМОР је огранак међународне корпорације Philip Morris International, са седиштем у Сједињеним Америчким Државама. Philip Morris International је ушао на домаће тржиште 2003. године, стицањем контроле над ДИН „Фабрика дувана” а.д. из Ниша. Претежна регистрована делатност РМОР је - Производња дуванских производа.

Повезано друштво са РМОР у Републици Србији је друштво Philip Morris Services d.o.o. Београд, са регистрованом претежном делатношћу - Консултантске активности у вези с пословањем и осталим управљањем.

2. Предузеће за спољну и унутрашњу трговину и услуге „Nelt Co. d.o.o.“, са регистрованим седиштем на адреси ул. Маршала Тита 206, Добановци

Како је наведено у Захтеву друштво Нелт пружа дистрибутивне, логистичке и маркетиншке услуге принципалима и трећим лицима на тржишту Републике Србије и ширем регионалном тржишту, укључујући значајне међународне и домаће брендове. Нелт је активан у дистрибуцији робе широке потрошње и фармацеутских производа, пружа свеобухватну логистичку и оперативну подршку клијентима, укључујући услуге складиштења, транспорта, увоза и извоза, шпедиције и процесуирања робе. Нелт се не бави дистрибуцијом других робних марки цигарета или дуванских производа. Претежна регистрована делатност Нелта је - Трговина на велико шећером, чоколадом и слаткишима.

Повезана друштва са Нелтом у РС су следећа друштва:

- Привредно друштво за трговину и услуге Corner Shop d.o.o. Добановци из Београда, са претежном регистрованом делатношћу - трговина на мало у неспецијализованим продавницама, претежно храном, пићима и дуваном;
- Друштво са ограниченом одговорношћу за складиштење робе Јавна Складишта Суботица из Суботице, са претежном регистрованом делатношћу – складиштење;
- Акционарско друштво Неопланта индустрија меса Нови Сад из Новог Сада, са претежном регистрованом делатношћу – прерада и конзервисање меса;
- Неопланта - Заједно д.о.о. Нови Сад, са претежном регистрованом делатношћу – консултантске активности у вези с пословањем и осталим управљањем;
- Друштво са ограниченом одговорношћу Банам Рекламе Добановци из Београда, са претежном регистрованом делатношћу – делатност рекламних агенција;
- Неопланта - Ветеринарска Станица друштво са ограниченом одговорношћу Нови Сад, са претежном регистрованом делатношћу – ветеринарска делатност;
- Друштво за прераду обновљивих извора енергије Nelo Energy d.o.o. Добановци, са претежном регистрованом делатношћу – производња електричне енергије.

Релевантно тржиште:

Чланом 6. Закона о заштити конкуренције („Службени гласник РС“, бр. 51/09 и 95/13 - у даљем тексту: Закон) прописано је да је релевантно тржиште у смислу овог закона тржиште које обухвата релевантно тржиште производа на релевантном географском тржишту. Уредбом о критеријумима за одређивање релевантног тржишта („Службени гласник РС“, бр. 89/2009), ближе су одређени критеријуми за дефинисање релевантног тржишта производа и релевантног географског тржишта.

Имајући у виду природу Уговора, уговорну дефиницију „производа“ који су предмет дистрибуције, ценећи и предлог подносиоца захтева, релевантно тржиште је одређено као тржиште дистрибуције цигарета и осталих дуванских производа на територији Републике Србије.

Налази и оцене Комисије:

Приликом дефинисања релевантног тржишта производа Комисија је узела у обзир следеће чињенице:

Према мишљењу подносилаца Захтева релевантно тржиште у предметном поступку јесте тржиште дистрибуције фабричких цигарета и осталих дуванских производа на територији Републике Србије. Подносиоци Захтева су дефинисали релевантно тржиште на наведени начин имајући у виду предмет Уговора. У Захтеву је такође наведено да дистрибуцију дуванских производа треба сматрати одвојеном од дистрибуције осталих производа због посебног законског режима (што укључује обавезно лиценцирање дистрибутера, произвођача и продајних места, ограничења означавања паковања и оглашавања производа, као и обавезно утврђивање малопродајних цена од стране произвођача), питања јавног здравља и фискалне политике (укључујући порезе и акцизе везане за продају дуванских производа), фрагментираност конкретног локалног малопродајног тржишта (што захтева повећане инвестиције и улагања у достављање и пласман производа), питања одржавања интегритета производа (што се директно односи на укус и квалитет производа, укључујући

нарочито контаминацију мириса) и бројне друге факторе.

Узимајући у обзир оцене и ставове Комисије за заштиту конкуренције изнете у раније донетим одлукама, којима се другим учесницима на тржишту одобравају појединачна изузећа у предметима дистрибуције дуванских производа, податке којима Комисија располаже, јавно доступне податке Управе за дуван Министарства финансија, имајући у виду предмет и циљ Уговора, а ценећи све наводе из предметног захтева, Комисија је релевантно тржиште дефинисала као тржиште дистрибуције цигарета и осталих дуванских производа на територији Републике Србије.

На овако дефинисаном релевантном тржишту снага брэнда које дистрибутери нуде на тржишту значајно утиче и на њихове тржишне уделе. На тржишту су активни дистрибутери других произвођача дуванских производа. Не постоје значајне баријере за улазак на предметно тржиште, с обзиром да не постоје значајне административне препреке као ни високи трошкови започињања дистрибуције дуванских производа за дистрибутере који се иначе баве дистрибуцијом осталих производа. На основу претходно наведеног, Комисија оцењује да је мала вероватноћа да, након преузимања дистрибуције предметних производа РМОР-а од стране Нелта, дође до негативних промена у односу на постојеће услове конкуренције на релевантном тржишту.

Подносиоци Захтева су друштва активна на вертикално повезаним тржиштима.

Друштво РМОР је у складу са својом регистрованој делатношћу активно на тржишту производње дуванских производа. С обзиром да до ступања на снагу Уговора самостално организује продају производа из сопственог асортимана, ово друштво је активно и на тржишту велепродаје дуванских производа. Подносиоци Захтева су проценили удео друштва РМОР на тржишту дистрибуције цигарета и осталих дуванских производа на територији Републике Србије на /30-40/%. Имајући у виду досадашњи начин дистрибуције производа РМОР, процењено је [.....] тржишно учешће овог учесника [.....] на тржишту производње релевантних производа.

Друштво Нелт је активно на тржишту дистрибуције робе широке потрошње и фармацеутских производа, а до сада [.....] учествовало на релевантном тржишту у улози дистрибутера предметних производа. Преко повезаног друштва, Corner Shop-а, Нелт је активан на тржишту малопродаје дуванских производа. Нелт је преко осталих повезаних друштава активан и на другим тржиштима која нису нити вертикално, нити хоризонтално повезана са релевантним тржиштем. На поменутом тржишту малопродаје цигарета и осталих дуванских производа, по процени подносилаца захтева, друштво Нелт има тржишни удео од /0-5/%.

Процењујући сопствене тржишне уделе и уделе конкурената на релевантном тржишту, подносиоци захтева су навели податке приказане у табели која следи:

дистрибутер	тржишни удео
Нелт	/0-5/%
РМОР (сопствена дистрибуција)	/30-40/%
[.....]	/20-30/%
[.....]	/20-30/%
[.....]	/10-20/%

Узимајући у обзир податке којима располаже, Комисија је прихватила процену тржишних удела подносилаца Захтева, уз констатацију да ће реализацијом Уговора доћи до промене

тржишних удела само између подносилаца захтева, при чему ће Нелт у потпуности преузети тржишни удео РМОР на тржишту дистрибуције.

Приликом оцене испуњености услова за изузимање предметног рестриктивног споразума од забране дефинисаних чланом 11. Закона, Комисија је узела у обзир и уважила следеће изнете чињенице и наводе подносилаца Захтева.

До ступања на снагу Уговора, а почевши од [.....] године, Нелт пружа РМОР услуге транспорта, складиштења и пријема поруџбина. РМОР ће до ступања на снагу Уговора, [.....]. Подносиоци захтева закључењем Уговора настоје да прошире претходну сарадњу у прави дистрибутивни однос. Такође, повезано друштво Нелт-а (Нерегелиа д.о.о. Подгорица) је раније ангажовано као ексклузивни дистрибутер Philip Morris International производа за црногорско тржиште, чиме, према наводима из Захтева, предметни Уговор представља логично проширење претходног односа између подносилаца Захтева, како у погледу опсега пружених услуга, тако и у регионалној природи сарадње. У захтеву се наглашава да конкуренти РМОР-а, на тржишту производње, већ пласирају производе преко специјализованих дистрибутера, при чему све дуванске компаније имају сличан модел дистрибуције. [.....] Уговор неће ступити на снагу док се не испуне сви, [...] услови, укључујући и коначну одлуку Комисије о појединачном изузећу Уговора од забране, у складу са Законом о заштити конкуренције. Подносиоци захтева очекују повећање квалитета и сигурности испоруке предметних производа, већу могућност РМОР-а да се бави основном делатношћу, бољу сарадњу са купцима и боље задовољавање њихових потреба, унапређење информисања потрошача и спровођења маркетиншких активности. Подносиоци захтева инплементацијом Уговора очекују [.....]. У захтеву се наводи и да би сарадња подносилаца Захтева, као резултат, очекивано требала да доведе до позитивних ефеката економије обима, потпуне искоришћености транспортног капацитета, унапређења квалитета информација о тржишту, лакшег надзора складиштења и евентуалног повлачења производа, као и бољег праћења и анализе дугорочних трендова развоја и потреба локалних тржишта. Потребу за успостављањем ексклузивне дистрибуције производа РМОР-а подносиоци Захтева објашњавају [.....]. Уговорним клаузулама о ексклузивитету, како се наводи у Захтеву, избегава се и решава проблем „free-riding“ на тржишту дистрибуције предметних производа, односно бесплатно коришћење улагања РМОР и Нелта у маркетинг од стране других дистрибутера. Додела ексклузивне дистрибуције Нелту представља [.....], док се, сарадњом са једним дистрибутером, РМОР -у олакшава [.....] пласмана предметних производа.

Комисија је утврдила да је на основу члана 67. Закона о дувану („Службени гласник РС”, бр. 101/05, 90/07, 95/10, 36/11, 93/12 и 108/13) произвођач дуванских производа дужан да пре стављања у промет дуванских производа, одреди малопродајне цене тих производа и пријави их Управи за дуван, као и да је забрањена продаја дуванских производа по малопродајним ценама различитим од цена одређених на наведени начин. Дакле, утврђивање малопродајне цене дуванских производа је уређено прописима, тако да примена предметног Уговора не може имати ефекте на ниво цена предметних производа.

У складу са Уговором, [...] приступ малопродајној мрежи [...] неће бити ограничен спровођењем Уговора. У сличним предметима појединачног изузећа рестриктивних споразума од забране, Комисија неизоставно цени да ли губитак *intra-brand* конкуренције, до кога иначе долази услед успостављања система ексклузивне дистрибуције, може негативно утицати на *inter-brand* конкуренцију. У конкретном случају, нема промена у

погледу *intra-brand* конкуренције до којих би дошло услед именованја ексклузивног дистрибутера, с обзиром на то да је и до сада дистрибуцију вршио само РМОР.

Исто тако, оцењено је да, узимајући у обзир лојалност потрошача брендовима на посматраном тржишту, начин одређивања малопродајних цена посматраних производа, као и доступност [...] дуванским производима осталих понуђача, предметни Уговор неће имати негативан утицај на *inter-brand* конкуренцију.

Даље је цењена тржишна позиција Нелта као дистрибутера на овако дефинисаном тржишту. Узимајући у обзир да Нелт до ступања на снагу Уговора [...] на тржишту као дистрибутер [...] робних марки дуванских производа, а да ступањем на снагу Уговора преузима дистрибуцију коју је самостално обављао РМОР, користећи услуге транспорта, складиштења и пријема поруџбина Нелта од [...]. године, на неексклузивној основи, при чему је РМОР у потпуности задржао комерцијални ризик продаје и интерно организовао пласман производа на тржиште, оцењено је да предметни Уговор неће имати негативан утицај на структуру тржишта и конкурентске услове на њему.

Уговором је предвиђено да [...]. С обзиром на то да се ово Решење о појединачном изузећу Уговора од забране односи искључиво на [...] како су Уговором дефинисани и наведени у [...], у случају да подносиоци Захтева одлуче да [...] пословну сарадњу [...] потребно је да самостално изврше [...]. Исти приступ подносиоци захтева треба да примене без обзира да ли ће се сарадња евентуално [...] закључењем анекса Уговору, или ће доћи до закључења потпуно новог уговора који би се односио [...].

На основу свега изнетог Комисија је оценила да су подносиоци захтева у довољној мери аргументовали и доказали испуњеност услова из члана 11. Закона, а сагласно овој оцени одлучено је као у ставу I диспозитива овог Решења.

На основу одредбе члана 60. став 2. а у вези са чланом 12. став 3. Закона, одлучено је као у ставу II диспозитива овог Решења, при чему је Комисија имала у виду све чињеничне наводе подносиоца захтева, своје оцене донете на основу детаљне анализе предметне документације, тржишну снагу учесника у споразуму и очекиване ефекте на тржишту на коме ће доћи до реализације предметног споразума.

Сагласно члану 60. став 6. Закона и члану 2. став 1. тачка 2. Тарифника одлучено је као у тачки III диспозитива овог Решења. Констатује се да су подносиоци захтева доставили доказ о извршеној уплати износа накнаде у складу са Тарифником (уплата од 1.200 евра у динарској противвредности од 145.043,16 динара, 26.05.2015. године) чиме су извршили налог из тачке III диспозитива овог Решења.